

ՎԱՐՊԱՏՈՆ

ՍԱՅԱԹ-ՆՈՎԱ. ԳՐԱԲԱՐԻՑ, ԺՈՂՈՎՐԴԻՆ ՅԱՍԿԱՆԱԼԻ ԼԵԶՎՈՎ

Ավանդական «Վարդատունի» տոնի առթիվ ձեր ուշադրությանն ենք ներկայացնում «Մերանի» հրատարակչության կողմից 1978 թվականին թրիլիսիում լույս ընծայված վիրահայ գրող Սուրեն Ավչյանի «Գրական ակնարկներից» Սայաթ-Նովային նվիրված նյութը՝ աննշան կրճատումներով:

18-րդ դարի հենց սկզբներին Յալեայից գալիս է մի ջրավոր հայ մարդ, Կարապետ Սայաթ-Յան անուն-ազգանունով եւ մշտական բնակություն հաստատում Թիֆլիսում:

Նա այստեղ էլ ամուսնանում է հավլաբար-ցի Սառա անունով մի հայ աղջկա հետ, որից 1712թ. ունենում է արու զավակ: Երեխային անվանում են Արուբին (այսինքն՝ Յարություն): Փոքրիկ Յարությունը չափազանց ուշիմ ու խելոք երեխա է լինում:

Յայրը, որ այդ ժամանակ լինում է Թիֆլիսի՝ Մեյրան կոչվող թաղամասի Աբ. Գեւորգ եկեղեցու ժամկոչ, որդուն՝ Յարությունին, տալիս է նույն եկեղեցու փողոցում գտնվող ջուլիակներից մեկի մոտ որպես աշակերտ:

Այդ փողոցը, որ դեռ այն ժամանակվանից Սանդերրո (Ներկարարների, ռուսերեն Крассильная) փողոց էր եւ սկսվում էր Յրեշտակապետ եկեղեցուց, կարող է պատահել, որ Յարությունը ոչ թե ջուլիակի, այլ Ներկարարի աշակերտ եղած լինի, ինչպես եւ նրան հետագայում դուրս բերեց իր պիեսում դերասան Մնացական Տեր-Առաքելյանը, սակայն մենք ավելի շուտ հավատ ենք ընծայում Սայաթ-Նովայի առաջին ուսումնասիրող բժշկապետ Գեւորգ Յախվերդյանի հայտարարությանը, որ Յարությունը ջուլիակ էր եւ՝ «խիստ աչքաբաց լինելով, կարճ ժամանակում էնքան վարպետանում է, որ ինքն իր համար մի դագաղի է հնարում, որով կտավը երկայն փողոցի մեջ հենելու տեղ, հինում եւ գործում է իր սենյակում»:

Յայսօր պարզ չէ, որ Սայաթ-Նովան որտեղ է իր կրթությունը ստացել: Կան միայն ենթադրություններ: Ըստ վրաց պատմաբան Զ.Մթածմինդելու (Ձաքարիա Բիծինաձեի)՝ Սայաթ-Նովան իր ուսումը ստացել է Թիֆլիսի Դարիայի վանքում, վանականներից, ըստ Գարեգին Լեւոնյանի՝ Սանահին վանքում:

Փաստն այն է, որ Յարությունը մանկությունից, բացի արհեստից, սիրելով եւ արվեստը, երգն ու նվագը, շարունակ հետեւում է այն ժամանակվա աշուղներին եւ վերջը ինքն էլ սկսում խաղեր հորինել:

Յարի եւ երաժշտության սիրահար Յարությունը սկսում է ստեղծագործել երեք լեզվով՝ հայերեն, վրացերեն եւ ադրբեջաներեն՝ իրեն անվանելով՝ Սայաթ-Նովա:

Նա գլխավորապես սիրում է նվագում է քամանչա, թեպետ լավ գիտե նաեւ սազ նվագել: Սայաթ-Նովայի անունը շատ շուտ է հռչակվում Թիֆլիսում, եւ նա սիրելի է դառնում ամենքին:

Սայաթ-Նովան գրավում է ոչ միայն, այսպես կոչված, ներքին խավերի, արհեստավորների, շարքային քաղաքացիների ուշադրությունը, այլեւ շատ շուտով Սայաթ-Նովան դառնում է Երեկ-է 2-րդի պալատական երգիչ: Նույնիսկ ավելին, Սայաթ-Նովան մասնակցում է Երեկ-էի կրիմեերին, նվագով առաջնորդում է գործին եւ ոգեւորում:

Պալատական Սայաթ-Նովան ինչ-որ միջադեպ է ունեցել, որի համար նրան հեռացրել են պալատից: Մեր բանասերներից ոմանք ենթադրում են, որ այդ դեպքը տեղի է ունեցել սիրային հողի վրա, որ իբր թե Սայաթ-Նովան սիրահարվել է պալատական գեղեցկուհիներից (իբր թագավորի քրոջ վրա), կամ ինչպես ինքն էր ասում՝ գոգավներից մեկին: Սա, իհարկե, ենթադրություն է միայն:

Պալատից հեռանալով՝ բանաստեղծը տրվում է տխուր տրամադրությունների եւ հուսալքված աշխարհական կյանքի, ձգտում է սփոփանք գտնել վանքի պատերի ներսում:

Յարի եւ երաժշտության սիրահար Յարությունը սկսում է ստեղծագործել երեք լեզվով՝ հայերեն, վրացերեն եւ ադրբեջաներեն՝ իրեն անվանելով՝ Սայաթ-Նովա:

Նա գլխավորապես սիրում է նվագում է քամանչա, թեպետ լավ գիտե նաեւ սազ նվագել: Սայաթ-Նովայի անունը շատ շուտ է հռչակվում Թիֆլիսում, եւ նա սիրելի է դառնում ամենքին:

Սայաթ-Նովան գրավում է ոչ միայն, այսպես կոչված, ներքին խավերի, արհեստավորների, շարքային քաղաքացիների ուշադրությունը, այլեւ շատ շուտով Սայաթ-Նովան դառնում է Երեկ-է 2-րդի պալատական երգիչ: Նույնիսկ ավելին, Սայաթ-Նովան մասնակցում է Երեկ-էի կրիմեերին, նվագով առաջնորդում է գործին եւ ոգեւորում:

Պալատից հեռանալով՝ բանաստեղծը տրվում է տխուր տրամադրությունների եւ հուսալքված աշխարհական կյանքի, ձգտում է սփոփանք գտնել վանքի պատերի ներսում:

Համարել Սայաթ-Նովային նվիրված Վարդատունը, որ հիմնադրվել է 1914 թվականից, այս տարի տեղի կունենա հունիսի 2-ին, ժամը 12-ին, Թբիլիսիի հայկական Սուրբ Գեւորգ եկեղեցուն հարակից Գորգասալու հրապարակում:
Վարդատունին կմասնակցեն գրողներ, բանաստեղծներ, ժողովրդական երգ ու պարի համույթներ Թբիլիսիից, Երեւանից, Վրաստանի տարբեր շրջաններից:
Յրավիրում ենք Վարդատունի:

ամյա զառամյալ ծերունի բանաստեղծ Սայաթ-Նովան մնում է իր ժողովրդի հետ, չի հեռանում քաղաքից եւ աղոթք է անում Աբ. Գեւորգ եկեղեցուն:

Նա հավատում է, որ աշուղն այնքան հարգի է ամեն տեղ, որ նրա խոսքը կարող են հաշվի առնել եւ կոտորածը դադարեցնել զոհե քաղաքում:

Սակայն պարսիկների գործը գալիս է քաղաք եւ ավերածություններից հետո, երբ Սա-

յաթ-Նովային գտնում են եկեղեցում աղոթելիս, նրան ստիպում են հավատն ուրանալ, սակայն Սայաթ-Նովան պատասխանում է. «Եկեղեցուց չեմ դուրս գա, չեմ ուրանա Յիսուսին»: Ապա նահատակում են նրան այդ համառության համար:

Մի քանի օրից հետո, երբ զազան Աղա-Մահ-մադ խանը հեռանում է Թիֆլիսից, եւ ժողովուրդը կամաց-կամաց սկսում է վերադառնալ Սայաթ-Նովայի դին գտնում են եկեղեցու դռան մոտ, որտեղ եւ ամփոփում են նրան:

Տասնյակ տարիներ հետո միայն գտնվեցին Սայաթ-Նովայի թե՛ հայերեն, թե՛ վրացերեն եւ թե՛ ադրբեջաներեն անհայտ բանաստեղծություններից շատերը, որոնք ավելի եւս լույս սփռեցին մեծ տաղերգուի ստեղծագործական արժանիքների վրա:

Նաղաշ Յովնաթանից հետո Սայաթ-Նովան առաջինն էր, որ հրաժարվեց այն ժամանակ գրականության մեջ տիրող գրաբարից եւ գրեց ժողովրդին հասկանալի լեզվով, լեզու, որը մոտենում էր այն ժամանակվա Թիֆլիսի բարբառին, սակայն նա այդ լեզուն ոչ թե էժանացրեց եւ գեղեցկացրեց, այլ հասցրեց գրական բարձր մակարդակի:

Ժողովուրդը շատ լավ էր հասկանում Սայաթ-Նովայի լեզուն, սովորում էր այն եւ դրանով հող պատրաստում հետագայում այն խական հայ գրական լեզվի տեղծման, որի նախահայրն ու հիմնադիրը եղավ հայ մեծ լուսավորիչ, անմահ խաչատուր Աբովյանը:

Այդ ապացուցում է այն հանգամանքը, որ նա իր հայ ժողովրդի հետ միասին սիրում է նաեւ կովկասյան մյուս ժողովուրդներին, որոնց թվում առաջին հերթին վրացիներին եւ Վրաստանը:

Պարսից բարբարոս հորդաներն ավերեցին Թիֆլիսը, սպանեցին Սայաթ-Նովային, սակայն նրանք չկարողացան ջնջել ու ոչնչացնել ո՛չ մեկին եւ ո՛չ մյուսին:

...1914 թվականի մայիսի 15-ին, առաջին իմպերիալիստական պատերազմի նախօրյակին, երախտապարտ հայ ժողովուրդը, Կովկասյան հայ գորդների ընկերությունը բանաստեղծ Յովնաթան Թումանյանի եւ նկարիչ-գրող Գեւորգ Բաշինջադյանի նախաձեռնությամբ եւ մեծ հանդիսավորությամբ գեղեցիկ մահաբժան կանգնեցրին պանծալի աշուղ-բանաստեղծին:

ԹԱՏԵՐԱՐՎԵՍ

ԱՇՈՏ ՄԻՄՈՆՅԱՆ. «ԱՍՈՒՄ ԵՆ ՏԱՂԱՆԴԱՎՈՐ ԵՄ, ԵՎ ԴԱ ԻՆՁ ՈԳԵՎՈՐՈՒՄ Է»

Թբիլիսիում էտյուդների փառատոնն անցկացվում է 2008 թվականից: Այդ փառատոնին Աշոտը մասնակցեց 2011 թվականից, հեղինակային «Բանան» էտյուդի համար ստանալով «Հանդիսատեսի համակրանք» մրցանակը: Յաջորդ տարի նրա «Ես» էտյուդը նվաճեց Ուսանողական ժյուրիի համակրանքը, իսկ այս տարի «Կնոջ կյանքը» արժանացավ «Լավագույն դերասանական էտյուդ» մրցանակին:

- **էտյուդը հավերժ դարձրեց յուրաքանչյուր դերասանի համար**, - ասում է Աշոտը: - **Ֆրանսերենից թարգմանաբար նշանակում է ուսումնասիրություն, երբեմն անխոս է, միայն դիմախաղ ու ժեստեր պարունակող: Այն նման է երեխայի՝ անբռնազբոս եւ անակնկալներով լի: Եվ ամենակարեւորը. հիմնված է իմպրովիզի ու երեսակայության վրա, ինչը կարող է տաղանդներ բացահայտել եւ կամ հակառակը՝ ազդարարել, որ դերասանական արվեստը թո՛ղ չէ:**

Աշոտի էտյուդներից վերջինը բովանդակում է կնոջ կյանքը՝ ծնունդից մինչեւ մահ: Նվիրել է այն կանանց եւ կրկեսի աշխարհահռչակ արտիստ, լուսահոգի Լեոնիդ Ենգիբարովին:

...Առհասարակ կրկեսը ու նրա գլխավոր հերոսը՝ Ծաղրածուն, մեծապես նպաստել են Աշոտի մեջ դերասանական ջիւղ արթնացնելու մեջ: Մի գուցե հենց այն պատճառով, որ հայրը՝ Սերգեյ Սիմոնյանը, կրկեսի արտիստ է, ժամանակին հանդես է եկել Թբիլիսիի, այժմ՝ Մոսկվայի կրկեսային տարբեր ծրագրերում:

- **Իսկ թատրոն իմ մուտքով երախտապարտ եմ Վրաստանի վաստակավոր արտիստ, արժանաիրշատակ Ավետիք Սանոյանին**, - ասում է Աշոտը, - **ու՜մ հորդորով, ավարտելով հարազատ թատրոնի երկամյա թատերական ստուդիան (կուրսել, Լեւոն Ուզունյան), 2005-ից սկսել եմ աշխատել որպես դերասան: Ինձ վստահված առաջին դերը Թամազն էր, Շ.Կոթիձեի բեմադրած «Կուկարաչ» (Ն.Դումբաձե) ներկայացման մեջ, ապա հաջորդեցին «Պաղտասար ախպար» (Յ.Պարոնյան), «Նամուս» (Շիրվանզադե), «Փախիդ կնոջից» (Ռ.Կուհի), «Թումանյանի հերթաքները», «Բախտրիոնի» (Վ.Փշավելա), «Առաջարկություն» (Ա.Չիխով), «Դարիսպանի հոգսը» (Ղ.Կլիխաշվիլի) եւ մյուս ներկայացումները:**

...Աշոտը սկզբում ամբողջովին տարվեց թատրոնով՝ սուզվելով ապրումների աշխարհ, հետո զուգահեռեց դա զարմանալիորեն ճշգրիտ գիտություններով՝ էկոնոմիկայի, բիզնեսի ու մարկեթինգի ուսումնառությամբ՝ Թբիլիսիի Սուխու-

Երբ համալսարանում սովորում էի լրագրության թեորիան, դասավանդող բազմալստակ դասախոսներից յուրաքանչյուրը պնդում էր, որ մասնագիտական մեր հմտությունն ու արհեստավարժությունը լրագրության 13 ժանրերից թերեւս ամենակարեւորի՝ իմֆորմացիա գրելու կարողության մեջ է: Ծավալով հակիրճ նյութի համապարփակությունը մեր իրական կոչման գրավականն էր: Միշտ հիշում եմ այդ մասին՝ գրուցակիցներս մասնագիտականում փորձելով գտնել նույն այդ մեկնակետը: Պարզվում է՝ թատրոնի աշխարհում ամեն ինչ սկսվում է էտյուդից... 3-10 րոպե տեւողությամբ կարճ սյուժեից: Յենց այս ժանրով էլ, որ թատրոնի «այրուբենն» է համարվում, նյութիս հերոս, Թբիլիսիի Պ.Աղամյանի անվան թատրոնի դերասան ու, միաժամանակ, Թբիլիսիի Շ.Ռուսթավելու անվան թատրոնի եւ կինոյի պետական համալսարանի 3-րդ կուրսի ուսանող Աշոտ Սիմոնյանը եւս առավել բացահայտել է դերասանի իր տաղանդը, ճանաչված ու սիրելի դարձել նաեւ վրաց թատերական միջավայրում:

միի համալսարանում՝ բակալավրի աստիճան ու մագիստրոսի կոչում, իսկ հետո... կրկին վերադարձավ թատրոն, ուր, ի դեպ, դեռ «նոր է բացվելու վարագույրը»:

- **18 տարեկանից՝ որպես դերասան, աշխատում եմ թատրոնում. ստացել եմ մեր թատրոնի մեծերի օրինությունը, խաղացել ավելի քան 10 ներկայացումներում, բայց որոշեցի նորից սովորել, մասնավոր՝ որ, վրացերենի իմացությունս լիարժեք թույլ էր տալիս**, - շարունակեց Աշոտը: - **Վրացական թատերարվեստը միշտ գերել է ինձ իր անկաշկանդությամբ, վեհությամբ, զգացմունքայնությամբ ու կաղապարներից դուրս լինելու իր տենչով: Դերասանական բաժնի ուսանող եմ եւ հպարտությամբ կարող եմ ասել, որ քաղում եմ ժամանակի մեծերի՝ Անդրո Ենուքիձեի, Դավիթ Մեքերիշվիլու, Վաստ Կիկնաձեի, Կիրա Մերուկեի, Շոթա Մխիթարյանի անցած փորձն ու վարպետաց դասերը: Վրացական ներկայացումներում դեռ չեմ խաղացել, բայց արդեն մի քանի առաջարկ ունեմ, եւ ամենահետաքրքիրը դրանցից Գոգա Պիպինաշվիլու ղեկավարած Art-Hall ստուդիայում բեմադրվող Ա.Ցաքարելու «Ճյուխա մճիրս» («Խելքի կարիք ունեմ») պիեսում իմ մասնակցությունն է:**

Իմիջիայլոց, աշխատանքներն արդեն ընթացք են առել հատկապես Մոլդովայից վերադառնալուց հետո, ուր, ի դեպ, հաջողությամբ պսակվեց «Chishinau Class Fest 2013» միջազգային թատերական փառատոնում Աշոտի եւ համալսարանի առաջատարների մասնակցությունը՝ Ս.Սրոժեկի «Կարլ» պիեսով:

- Ինչպե՞ս եւ որտե՞ղ ես պատկերացնում քո ապագան, - հարցնում են Աշոտին:

- **Առաջին հերթին, թատրոնում՝ որպես դերասան, ռեժիսուրայի մասին, երեւի, դեռ վաղ է խոսել: Դերասանությունն իմ ապագան է, իմ հենակետը: Ու թող ջթվա, որ արվեստն այս շինծու է դարձնում մարդկային էությունը: Ընդհակառակը, ես կասեի իսկական դերասանի հաջողությունը նրա անկեղծության մեջ է. ինքը՝ քո, ապա եւ հանդիսատեսի նկատմամբ: Ինչ խոսք, պիտի շա՛տ աշխատեմ՝ երբեք կիզակեն չհամարելով նպատակը: Փորձեմ երբեք չկորցնել զարմացնելու եւ ժամանակը զնահատելու ունակությունը: Եվ որ ամենակարեւորն է, ոչ թե թատրոնն ինձ, այլ ես պիտի ծառայեմ թատրոնին: Պատրաստ եմ մարմնավորել ցանկացած դեր, թեւ երազածներ էլ ունեմ՝ Համլետ, Խլեստակով, Ծաղրածու...**

Թատերական աշխարհից շատերն են Աշոտի մեջ ապագա մեծ դերասան տեսնում: Նրա առաջին «Բանան», էտյուդը դիտելուց հետո, օրինակ, Կոտե Մարջանիշվիլու անվան մրցանակի դափնեկիր, Art-Hall ստուդիայի հիմնադիր ու ճանաչված դերասան Գոգա Պիպինաշվիլին ասել է. «Հզոր դիմախաղ ունես, կգա ժամանակ, երբ միայն միմիկայով ամբողջ ներկայացում կխաղաս ու բոլորին կզարմացնես»...

- **Ասում եմ՝ տաղանդավոր եմ**, - անկեղծացավ Աշոտը. - **եւ չեմ թաքցնում՝ դա ինձ ոգեւորում է: Բայց, երբ աստղային հիվանդություն կոչված թշնամին, որ կարող է գալ ցանկացած տարիքում, փորձում է ներխուժել, ես անմիջապես մտաբերում եմ Պետրոս Աղամյանի համճարեղ խոսքերը. «Ի՞նչ կարեւորություն ունի մամռապատ խեցվույն մեջ ամրացած մարգարիտը...»:**

ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ԱՐՑԱԽ. Փաստեր, իրադարձություններ

«ՎՐԱՍՏԱՆԻ», ԱՐՄԵՆԱՐԵՍԻ, ՊԱՆԱՐՄԵՆԻԱՆԻ ԵՎ ԿԱՎԱԶՊՐԵՍԻ ՆՅՈՒԹԵՐՈՎ

ՄԻԱՅՅԱԼ ԹԱԳԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ԱՐՔԱՅԱԶՆ ԶԱՐԼԵ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ

(Սկիզբը՝ 1-ին էջում)

Նորին Արքայական Մեծություն Ուելսի արքայազն Զարլզը մայիսի 28-ին այցելեց Մեսրոպ Մաշտոցի անվան հին ձեռագրերի Մատենադարան-ինստիտուտ եւ ծանոթացավ հայ մշակույթի բացառիկ գանձերին:

Մայիսի 29-ին Նորին Արքայական Մեծություն Ուելսի արքայազն Զարլզը ներկա գտնվեց «Երեւան, իմ սեր» բարեգործական հիմնադրամի կողմից կազմակերպված համերգին: Համերգին ներկա էին Հայաստանի նախագահ Սերժ

Սարգսյանը՝ տիկնոջ՝ Ռիտա Սարգսյանի ուղեկցությամբ, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Գարեգին Երկրորդը, գործադիր եւ օրենսդիր իշխանությունների ներկայացուցիչներ, դիվանագիտական կորպուսի անդամներ:

Ուելսի արքայազն Զարլզը մայիսի 30-ին այցելել է համայն հայության հոգեւոր կենտրոն Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին: Մայր Տաճարում արքայազնին ողջունել է Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդ Օայրագույն Պատրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը:

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը

սը եւ արքայազն Զարլզն այցելել են Մայր Տաճարի ավանդատուն-թանգարան, ուր Ուելսի արքայազնը ծանոթացել է Հայ Եկեղեցու կողմից պահպանվող հոգեւոր եւ մշակութային արժեքներին:

Վեհափառ Հայրապետը եւ Ուելսի արքայազնը միասին շրջել են նաեւ Մայր Աթոռի տարածքում, այցելել Սուրբ Վարդան եւ Սուրբ Հովհաննես Մկր-

տիչ մատուռ-մկրտարան: Հայաստան այցի ընթացքում արքայազն Զարլզը եղել է նաեւ մի շարք սրբավայրերում՝ Խոր Վիրապի վանքում, Սուրբ Գեղարդավանքում եւ Սուրբ Հռիփսիմե վանքում:

ԵՆԻՏՎ ՆԱԽԱԳԱՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ

Ենիտվ Բյուրոյի եւ Մշտական համեմատողովի միատեղին մասնակցելու նպատակով Հայաստան է ժամանել Ենիտվ նախագահ ժան-Կլոդ Մինյոնը:

հանդիպումը Ենիտվ նախագահ ժան-Կլոդ Մինյոնի հետ:

Հանդիպմանը Հովիկ Աբրահամյանը նշել է, որ Հայաստանը մեծապես կարելու է համագործակցությունը եվրոպայի խորհրդի հետ, ինչպես նաեւ կազմակերպության աջակցությունը՝ Հայաստանում ընթացող

ժողովրդավարական բարեփոխումներին: Անդրադառնալով ԼՂ հիմնախնդրին՝ Աժ նախագահ Հովիկ Աբրահամյանը շեշտել է, որ Հայաստանը հաստատական է շարունակել խաղաղ ճանապարհով խնդրի լուծմանն ուղղված իր ջանքերը: Ենիտվ նախագահ ժան-Կլոդ Մինյոնը կա-

րելու է Հայաստանում ընթացող ժողովրդավարական բարեփոխումները՝ այս համատեքստում բարձր գնահատելով խորհրդարանի դերը: Անդրադառնալով ԼՂ հիմնախնդրի կարգավորմանը՝ նա նշել է, որ այն պետք է լուծվի ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի շրջանակում, խաղաղ բանակցությունների արդյունքում եւ մադրիդյան սկզբունքների հիման վրա: Հանդիպմանը քննարկվել են այլ հարցեր եւս:

Մայիսի 30-ին կայացավ Հայաստանի Ազգային ժողովի նախագահ Հովիկ Աբրահամյանի

ԴՐԱՄԱՅԱՎԱՔԸ ԿՈՒՂՂԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՑ ԼՂՑԱՆՈՂ ԵՐԿՐՈՐԴ ԵՄԼԱՊԱՐՅԻ ԿԱՌՈՒՑՄԱՆԸ

«Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի դրամահավաքն ուղղված կլինի Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն տանող երկրորդ՝ Վարդենիս-Մարտակերտ ճանապարհի կառուցմանը: Այդ մասին տեղեկացրեց «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի գործադիր տնօրեն Արա Վարդանյանը՝ հավելելով, որ 2012թ. արդյունքները Հոգաբարձուների խորհրդի միատեղ ժամանակ գնահատվել են զոհացուցիչ, ոչ մի խնդիր չի ծագել:

Արա Վարդանյանը նշեց նաեւ, որ Վարդենիս-Մարտակերտ ճանապարհի հողահատկացման հետ կապված աշխատանքները ԼՂՀ եւ Հայաստանի կառավարությունների կողմից արդեն քննարկվել են հաստատվել են, մնում է աս-

ֆալտապատման եւ բարեկարգման աշխատանքները: Ծանապարհի ընդհանուր երկարությունը 114 կմ է, աշխատանքների արժեքը կկազմի մոտ 30 մլն ԱՄՆ դոլար:

Նշենք, որ Երեւանում իր աշխատանք-

ները մեկնարկեց «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի 22-րդ միստը, որը գլխավորում է Հայաստանի նախագահ, համահայկական հիմնադրամի Հոգաբարձուների խորհրդի նախագահ Սերժ Սարգսյանը: Նիստին ներկա էին Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության նախագահ Բակո Սահակյանը, Հայաստանի վարչապետ Տիգրան Սարգսյանը, արտաքին գործերի նախարար Էդվարդ Նալբանդյանը, Սփյուռքի նախարար Հրանտ Հալոբյանը, խորհրդի անդամներ:

փոխգործակցության խթանման, միջազգային կազմակերպությունների ձեռագրերում համագործակցության խթանման շուրջ:

ԷԴՎԱՐԴ ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆԻ ԵՐԿԿՈՂՄ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐԸ ԲԻՇԿԵՔՈՒՄ

ՀԱՊԿ արտգործնախարարների խորհրդի միատեղ մասնակցելու նպատակով Դրոզդտանի մայրաքաղաքում աշխատանքային այցով գտնվող Հայաստանի ԱԳ նախարար Էդվարդ Նալբանդյանը մայիսի 27-ին երկկողմ հանդիպումներ է ունեցել:

Հայաստանի եւ Ռուսաստանի արտգործնախարարներ Էդվարդ Նալբանդյանի եւ Սերգեյ Լավրովի հանդիպման ժամանակ, որն անցել է բարեկամական եւ կառուցողական մթնոլորտում, քննարկվել են երկկողմ եւ միջազգային օրակարգում

առկա արդի հարցեր: Կողմերը քննարկել են նաեւ կովկասյան տարածաշրջանում անվտանգության ու կայունության պահպանման առնչվող խնդիրներ: Բիշկեքում տեղի է ունեցել Էդվարդ Նալբանդյանի եւ Դրոզդտանի ԱԳ նախարար Էրլան Ար-

դիլանի հանդիպումը, որի ժամանակ բուլղարական կողմից էլ նշվեց երկկողմ հարաբերությունների ամրապնդման, իրավապայմանագրային դաշտի ընդլայնման, տնտեսական

ԵՄ-ը Հայաստանից հիմնականում զնել է տարբեր մետաղների խտահանքեր, ադամանդ եւ հագուստ: Հայաստանի կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեի տվյալներով՝ 2013-ի առաջին եռամսյակում Հայաստանից Եվրամիություն արտահանման ծավալներում ամենամեծ մասնաբաժինն ունեցել են 6 երկրներ՝ հետեւյալ հիմնական ապրանքներով. Բելգիա (ադամանդ, ցինկի հանքաքար եւ խտահանք, չզոված պղինձ), Բուլ-

ԵՎՐԱՄԻՈՒԹՅՈՒՆ ԱՐՏԱՅԱՆՄԱՆ ՈԼՈՐՏՈՒՄ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԿԵՐՆ Է

Հայաստանի գլխավոր գործընկերը արտահանման ոլորտում 2013-ի առաջին եռամսյակում Եվրամիությունն է. արտահանման ծավալն այդ ժամանակահատվածի համար կազմել է 129 միլիոն 72 հազար դոլար:

դարիա (պղնձի հանքաքար եւ խտահանք, պղիպեղեք, կարբոնատ, խեժեր, եթեր), Գերմանիա (էթիլային սպիրտ, լիկյոր, տրիկոտաժե արտադրանք, վերարկուներ, թիկնոցներ, բաճկոններ, կոստյում, պիջակ, տղամարդու այլ հագուստ, երկաթահամալվածք եւ մոլիբդեն), Նիդերլանդներ (մոլիբդենի խտահանք եւ հանքաքար, երկաթահամալվածք), Իսպանիան (պղնձի հանքաքար եւ խտահանք) եւ Շվեյցարիան (պղնձի հանքաքար եւ խտահանք, ադամանդ, ժամացույցի կորպուսներ եւ դրա մասեր):

Հայաստանից արտահանման ընդհա-

նուր ծավալները 2013-ի առաջին եռամսյակում կազմել են 340 միլիոն 302 հազար դոլար: 2013-ի առաջին եռամսյակում արտահանման ոլորտում Հայաստանի խոշոր գործընկերներից են Ասիան եւ ԱՊՀ երկրները՝ շուրջ 80-ական միլիոն դոլարով:

Հատկանշական է, որ 2012-ին Հայաստանի խոշորագույն գործընկերն արտահանման ոլորտում դարձյալ Եվրամիությունն էր՝ 507 միլիոն 571 հազար դոլարով:

2012-ին Հայաստանից արտահանման ընդհանուր ծավալները կազմել են 1 միլիարդ 428 միլիոն դոլար:

ԱՆՃԱՅՎԱՅ ԳԵՏԱՎԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՐՈՎԻ ՀԵՐԹԱԿԱՆ ՆԵՍԵԸ

Մայիսի 30-ին տեղի է ունեցել Հայոց ցեղասպանության 100-րդ տարելիցին նվիրված միջոցառումները համակարգող պետական հանչնաժողովի երրորդ նիստը, որը վարել է հանչնաժողովի նախագահ, Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսյանը:

Հայոց ցեղասպանության 100-րդ տարելիցին նվիրված միջոցառումները համակարգող պետական հանչնաժողովի անդամները քննարկել են նախորդ նիստից հետո մինչ այժմ տարբեր ուղղություններով իրականացված եւ ընթացիկ կազմակերպական ու բովանդակային աշխատանքները, ինչպես նաեւ հետագա անելիքները: Որոշվել է հանչնաժողովի հաջորդ նիստն անցկացնել 2014թ. մայիսին, Երեւանում այդ ընթացքում աշխատանքային խմբերի շրջանակներում շարունակելով ակտիվ աշխատանքը:

ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ ՀԱՅՈՑ ԳՍՏՐԻՍՔԻ ՓԱՆԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵ ՀԱՅՏՆԻ Է

Երուսաղեմի «Տնօրեն ժողովի» գումարած խորհրդակցական ժողովի ընթացքում որոշվել է Երուսաղեմի ընդարձակ պատրիարքի գահակալության օրը, որը տեղի է ունենալու հուլիսի 4-ին:

Տեր Նուրհան արքեպիսկոպոս Մանուկյանը Երուսաղեմի պատրիարք է ընտրվել հունվարի 24-ին միաբանական ժողովի կողմից: Երուսաղեմի պատրիարքական աթոռը թափուր էր մնացել լուսահողի Ամենապատիվ Տեր Թորգոմ արքեպիսկոպոս Մանուկյանի վախճանից հետո:

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ՆԱԽԱԳԱՐԻ ՆՍԱՎԱՅՐՈՒՄ

Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսյանն ընդունել է Հայկական երկաթուղու հավաքարմագրային կառավարումն ստանձնած «Ռուսական երկաթուղիներ» ԲԲԸ նախագահ, «Հարավկովկասյան երկաթուղի» ՓԲԸ տնօրենների խորհրդի նախագահ Վլադիմիր Յակունին:

Հանդիպմանը Հայկական երկաթուղու հավաքարմագրային կառավարումն ստանձնած ընկերության նախագահը Հայաստանի ղեկավարին ներկայացրել է հայկական երկաթուղու արդիականացման, տեխնիկական վերագինման ուղղությամբ իրականացված եւ ընթացիկ աշխատանքները, նշել, որ Գյումրիում բացվել են վագոնային վերանորոգման եւ լոկոմոտիվային դեպոները, որոնց շնորհիվ, նրա խոսքով, նաեւ նոր աշխատատեղեր են բացվել այդ տարածաշրջանում:

Սերժ Սարգսյանը եւ Վ.Յակունինը քննարկել են հայկական երկաթուղու ներկայիս վիճակին, զարգացման հեռանկարներին, կոնցեսիոն պայմանագրով «Ռուսական երկաթուղիներ»-ի ստանձնած պարզավորությունների կատարման ընթացքին վերաբերող հարցեր:

ԸՆԳՊՏՎԱՅ ԵՐԿԿՈՎՄ ԿԱՊԵՐԻ ՄԵԾ ՆԵՐՈՒԹԸ

Մայիսի 30-ին վարչապետ Տիգրան Սարգսյանի գլխավորած կառավարական պատվիրակությունը երկօրյա աշխատանքային այցով մեկնել է Բելոռուսի Հանրապետություն՝ Մինսկ քաղաքում մասնակցելու Անկախ պետությունների համագործակցության (ԱՊՀ) մասնակից պետությունների կառավարությունների ղեկավարների խորհրդի հերթական նիստին:

Հայաստանի վարչապետ Տիգրան Սարգսյանը Մինսկում անդիպել է իր գործընկեր Միխայիլ Մյասնիկովիչի հետ: Կողմերը քննարկել են երկկողմ հարաբերությունների հեռանկարներն ու համադրել ծրագրերը: Կողմերը ընդգծեցին, որ երկու երկրների հարաբերությունները զարգացման են իրնամիկ կերպով եւ չօգտագործված ներուժը պետք է ներդնել առեւտրաշրջանառության ավելացման գործում: Հայաստանի վարչապետն ավելացրել է, որ երկու երկրների նախագահների կողմից ընդունված որոշումները զգալի թափ կհաղորդեն տնտեսական կապերի ընդլայնմանը:

ՀՈՒՆԻՍԻ 1-Ը ԵՐԵՒԱՆԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՕՐ

Հունիսի 1-ին ամբողջ աշխարհը նշում է երեխաների պաշտպանության օրը:

Կոնֆերանսի ընթացքում: 1949թ. Կանադա ժողովրդավարական միջազգային դաշինքը երեխաների պաշտպանության օր անցկացնելու որոշում է ընդունել: ՄԱԿ-ը, հավանություն տալով այս նախաձեռնությանը, հայտարարեց երեխաների կյանքի եւ առողջության պաշտպանության հարցը իր գործունեության գերակա ուղղություններից մեկը:

Առաջին անգամ հունիսի մեկը նշվել է որպես երեխաների պաշտպանության միջազգային օր 1950-ին. ինչո՞ւ հենց հունիսի մեկը՝ հայտնի չէ:

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ

03.06.2013. Բեթղեհեմի մանուկների, Ակակիոս վկայի, Մովկիմա քահանայի եւ Կոտորիատիոս զինվորի հիշատակության օր

04.06.2013. Հիշատակ Սուրբ Նունե եւ Մանե կույսերի

Սուրբ Նունեն եւ Մանեն Հռիփսիմյանց կույսերի խմբից էին, որ Դիոկղետիանոս կայսեր հալածանքների ժամանակ թողել էին Հռոմն ու եկել Հայաստան: Հայաստան հասած 37 կույսերից զատվելով՝ Մանեն հեռանում է Եկեղյաց գավառի Սեպուհ լեռը, որտեղ փակվելով մի քարայրում՝ ճգնում է, որը եւ հետագայում իր անունով կոչվում է «Մանեի այր»։ Իսկ Նունե կույսը (վրաց. աղբյուրներում՝ Նինո) հայոց Տրդատ թագավորի հալածանքներից ազատվելով՝ մեկնում է Վրաստան, Ացխեթա, ուր շարունակում է ապրել սրբակենցաղ աղոթական կյանքով, քարոզում եւ ողջ ժողովրդին դարձի բերում: Գործած հրաշքների եւ բարեգործությունների համար կույսին տաճուն են արքունիք, ուր բժշկում է հիվանդ թագաժուռ, ապա հրաժարվելով բոլոր թանկարժեք նվերներից,

ՀՈՒՆԻՍ

Այսպիսով սուրբ Նունեն դառնում է Վրաստանի առաքելուհին:

09.06.2013. Բարեկենդան Սուրբ Գրիգոր Լուսավորչի պահոց

Բարեկենդանը պահքին նախորդող կիրակին է, որը նվիրված է Սբ. Գրիգոր Լուսավորչի մասունքները գտնելու գյուտին: Սբ. Գրիգոր Լուսավորչի մասունքները համարվում են բոլոր քրիստոնեական եկեղեցիների ամենամեծ սրբություններից մեկը: Տոնի առթիվ եկեղեցին հաստատել է շաբաթական պահք՝ երկուշաբթիից մինչեւ շաբաթ:

ԹԱՏՐՈՆ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՓԱՌԱՏՈՆ ԹԲԻԼԻՍԻՈՒՄ

Այսօր՝ հունիսի 1-ին, Թբիլիսիում բացվեց տիկնիկային եւ մանկական ներկայացումների միջազգային փառատոնը:

Փառատոնը վերականգնվել է վրացական թատրոնի ուսումնասիրման կենտրոնի նախաձեռնությամբ, Թբիլիսիի քաղաքապետարանի մշակութային միջոցառումների կենտրոնի աջակցությամբ: Այն անցկացվում է երեխաների պաշտպանության միջազգային օրվան նվիրված միջոցառումների շրջանակներում: Միջոցառմանը մասնակցում են Ստան-

բուլի թատերախումբը՝ «Փայտե շրջանակի թատրոնը», որի «Սեւ կաբարե» ներկայացումը կանցկացվի այսօր, Մարջանիշվիլու անվան թատրոնում: Պատանի հանդիսատեսի թատրոնում երեւանի պետական թատրոնը կներկայացնի «Ակ-ակ» բեմադրությունը:

Բուլի թատերախումբը՝ «Փայտե շրջանակի թատրոնը», որի «Սեւ կաբարե» ներկայացումը կանցկացվի այսօր, Մարջանիշվիլու անվան թատրոնում: Պատանի հանդիսատեսի թատրոնում երեւանի պետական թատրոնը կներկայացնի «Ակ-ակ» բեմադրությունը:

ՆՈՐԱՄՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՐԿԵՐԻ ԶՎՃԱՐՄԱՆ ՏՈՒՓԱՆՔՆԵՐԸ ՆՎԱՉԵՅՎԵԼ ԵՆ

Հարկերի չվճարման տուգանքները 0,7-ից նվազեցվել է մինչեւ 0,6 տոկոս: Հռչակագրի ուշացումով ներկայացման համար նախատեսված տուգանքի նվազեցման օրինանախագիծը նախաձեռնել է կառավարությունը:

Ներկայացված օրինանախագիծը համաձայն, 500-ից 200 լարի նվազեցվում է նաեւ վերահսկիչ գանձարկղային սարքերի սխալ օգտագործման համար նախատեսված տուգանքը: Փոփոխություն է նախատեսվում նաեւ առանց ապրանքագրերի ապրանքների տեղափոխման համար նախատեսված տուգանքը: Գործող

օրենսդրությամբ,

նման առաջին իրավախախտումը տուգանվում է 1000 լարիով, իսկ հաջորդ իրավախախտումները, համապատասխանաբար, 5000 եւ 10000 լարիով: Ներկայացված փոփոխության համաձայն, կրկնական խախտումը կտուգանվի միայն 5000 լարիով:

ՖՈՒՏԲՈԼ

ՆՎԱՃԵՅԻՆ ԵՎՐՈՊԱՅԻ ՄՈՒՋՆՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԵԳԻՐ

Մինչեւ 19 տարեկան ֆուտբոլիստների Վրաստանի հավաքականը նվաճել է Եվրոպայի առաջնության եզրափակիչ փուլում հանդես գալու իրավունք: Բելգիայում անցկացված ընտրական եզրափակիչ տուրում, Գիա Տեցաձեի գլխավորած թիմը հաղթեց դաշտի տերերի հավաքականին եւ պահպանեց առաջին տեղը խմբում:

Եվրոպայի առաջնության եզրափակիչը կսկսվի հունիսի 20-ին, Լիտվայում:

ՎԱՐԿԱՆԻՇԸ՝ ՅՈՒՅԱԳՐԱՄԻ ԽԱՂԻ ԱՐՏԱՆԱՅՏԻՉ

Ֆուտբոլի միջազգային ֆեդերացիան (ՖԻՖԱ) հրապարակել է ազգային հավաքա-

կանների հերթական վարկանշային սանդղակը: Վրաստանի հավաքականը, նախորդի համեմատ, դիրքերը զիջել է 5 աստիճանով եւ ներկայումս զբաղեցնում է 96-րդ հորիզոնականը: Հայաստանի հավաքականը պահպանել է նախորդ ամսվա արդյունքը եւ զբաղեցնում է 90-րդ հորիզոնականը: Վարկանշային աղյուսակը շարունակում է գլխավորել Իսպանիայի հավաքականը, որին հաջորդում են Գերմանիայի եւ Արգենտինայի ազգային ընտրանիները: Լավագույն տասնյակում տեղ են զբաղեցնում նաեւ Խորվաթիայի, Պորտուգալիայի, Կոլումբիայի, Անգլիայի, Իտալիայի, Հոլանդիայի եւ Եկվադորի հավաքականները: Ռուսաստանի ընտրանին համագրվանել է 11-րդ տեղում, Ուկրաինան՝ 37-րդ, իսկ, Ադրբեջանը՝ 120-րդ հորիզոնականում:

Խ Ա Չ Բ Ա Ռ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

6.Արժանապատվությունից զուրկ, ստոր, անարգ: 8.Չափ, լիմիտ: 10.Վարդագրիների ընտանիքին պատկանող պտուղ, միրգ: 11.Շուտ, կանուխ: 13.Արշակունի թագավոր՝ Խոսրով ...: 14.Նահանգ ԱՄՆ-ում: 16.Աման, սկավառակ: 17.«Ժամանակակից կատուն ... էր»: 18.Միջազգային առասպելներում եղել է փոթորիկների չար ոգին, որը կապ ուներ քամու հետ եւ բերում էր հիվանդություն ու մահ: 20.Փորձանք (բրբ.): 21.Ցուցական դերանուն: 22.Գիրկ, գրկաչափ, շալակ: 26.Երկրագնդի ամենամեծ աշխարհամասը, որը Եվրոպայի հետ կազմում է Եվրասիա մայրցամաքը: 28.Լյուկ Բետոնի հայտնի ֆիլմերից: 31.Թիֆլիսում ստեղծագործող հայ գրող ...-Դոս: 32.Փայտե աման, որ ծառայում էր իբրեւ չափ հացահատիկի համար: 34.Երկու տասնյակ: 35.Հոգեւորական, կուսակրոն քահանա: 36.Պեպոյի բարեկամներից: 38.Հայ ազգային-ազատագրական շարժման գործիչ Իսրայել ...: 41.Հավերժ, շարունակ: 43.Հայկական պանթեոնի աստված, որին վերագրվում է հնդկական ծագում: 45.Լատինաամերիկական պար: 48.Ըստ Աստվածաշնչի, Համաշխարհային ջրհեղեղից եւ «հին աշխարհի» կործանումից հետո «նոր մարդկության» նախահայրը: 49.Հրաբուխից դուրս ժայթքող բոցավառ նյութ, մագմա: 52.Փոքրիկ կուժ: 53.Սերտելու համար տրված նյութ: 54.Հարյուր տարի: 55.Օպերային մեներգ: 56.Դանիել Վարուժանի բանաստեղծություններից: 57.Բրազիլացի հայտնի ֆուտբոլիստ, կիսապաշտպան: 58.Գորտի ձայն: 59.Խոշոր, հսկա: 60.Մարզական կոլեկտիվ:

ՈՒՂԱՆԱՅՏԱՆ

1.Քաղաք Փոքր Հայքում: 2.Լայն առվակ, փոքր գետակ: 3.Խաղող ճմլելու խոշոր տաշտ՝ կոխարան: 4.Ընտիր հեղուկի ապակե նուրբ շիշ: 5.Մատնիչ, ուրացող, անհավատարիմ: 7.ԽՍՀՄ առաջնորդ Իոսիֆ Ջուղաշվիլի: 9.Կլիմա: 12.Ամաչել, ...ից գետինը մտնել: 15.Ռուսական էստրադայի երգչուհի ... Դոլինա: 19.Լուսավորության չափման միավոր ՍԻ համակարգում: 23.Հասարակական եւ հանդիսական պարատեսակ: 24.Հայոց թագավոր 338–350թթ.: 25.Ալ-Կոհլուային ընպելիք, որը ստացվում է խաղողի կամ մրգա-պտղային հյութի ամբողջական կամ մասնական խմորման միջոցով: 27.Ապրանքային տնտեսության հիմնական կատեգորիաներից մեկը: 29.Անտառահավերի ցեղին պատկանող թռչուն, դահուռ, անտառակաքավ: 30.Տրոլոյ թռչուն: 32.Տղամարդու արեւի գլխարկ: 33.Խոշոր աման, կոնք, լազան: 37.Բրիտանական ռոք խումբ: 39.Մանկական քոլեջ երեսնամյա: 40.Հայ Առաքելական եկեղեցու գլխավոր սրբավայրերից մեկը, հայկական ճարտարապետության հուշարձան Էջմիածին քաղաքում: 41.Ավստրալո-ամերիկյան դերասան, ռեժիսոր եւ պրոդյուսեր ... Գիբսոն: 42.ճապոնական էլեկտրոտեխնիկայի ֆիրմա: 44.Մեղսավոր ու այլասերված կործանված քաղաք (Աստվածաշունչ): 46.Հողի մակերեսի չափման միավոր: 47.Կրակի ջերմություն, բոց: 50.Ավանդական սովորույթ: 51.Հանրահայտ հայ կոմպոզիտոր, համաշխարհային դասական ... Խաչատրյան:

Կազմեց ԷԼԼԱ ԱՅՈՒՆԻՍԻ

	1		2		3		4		5		
6			7		8					9	
			10						11	12	
13					14	15					
				16					17		
18		19						20			
	21				22	23		24			
				25		26				27	
28	29		30			31			32		33
	34							35			
			36		37						
38		39					40		41		42
				43		44					
45	46		47		48				49	50	51
	52					53				54	
55					56				57		
		58				59				60	

ՆԱԽՈՐԴ ՀԱՄԱՐԻ ԽԱՉԲԱՌԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1.Օգտեմ: 6.Դղում: 9.Բանուկ: 10.Մաճկալ: 12.Ծանկ: 14.Մասշտաբ: 18.Ակնոց: 21.Ալկո: 23.Եկեղեցի: 25.Եվրո: 27.Ամմիտ: 30.Դրամ: 32.Սկնիկ: 35.Նժար: 37.Նաղարա: 38.Հետագա: 39.Ուշք: 40.Անան: 41.Նիկիտա: 44.Գիշտ: 46.Կծու: 48.Նշան: 49.Ածան: 51.Ոսկի: 52.Ավար: 54.Կով: 55.Կռան: 58.Նազ: 60.Ինչ: 62.Եզր: 63.Տարոն: 65.Այգ: 66.Տղամիդ: 67.Արու: 68.Բեն: 69.Չինար: 70.Շվի:

ՈՒՂԱՆԱՅՏԱՆ

2.Գոճի: 3.Երան: 4.Չամշ: 5.Կուբա: 7.Դուման: 8.Ամենա: 11.Լարեր: 13.Կից: 15.Տաղ: 16.Բացակա: 17.Պոնեմ: 19.Կին: 20.Որի: 22.Լոր: 24.Կոմա: 26.Վանգ: 28.Միանիշ: 29.Տրական: 30.Դահիճ: 31.Անտաշ: 33.Կրունկ: 34.Ինքնու: 36.Ժամնա: 42.Կնիկ: 43.Տարագ: 45.Տարա: 47.Ծովինար: 50.Նկար: 52.Անիտա: 53.Անարգ: 56.Ռեզի: 57.Նրանք: 59.Ձտիչ: 61.Չառու: 64.Աղի:

Խմբագիր՝
ՎԱՆ ԲԱՅԲՈՒՐԹՅԱՆ

Մեր հասցեն՝ Թբիլիսի 0105
Գ.Աթոնելի փ. 5 Հեռ. 2990-739, 2990-774
www.vrastan.ge skype: VRASTAN-1920
E-mail: vrastan@caucasus.net

Գրանցման վկայական
№ 4 4 - 1439
«ԿՈԼՈՐ» հրատարակչություն

“ВРАСТАН”
Тбилиси, Грузия
«VRASTAN»
Georgia, Tbilisi
Индекс 66445